

مالی شیعہ لہ باز نہی رہمہ زان و بنہستی سیاسی

14-04-2022

نووسہ رہگان

ناوہندی لیکوئینہوی رووداو

کورتہ : نزیکہی دوو ہفتہ بہ سہر ئو وادہ 40 رۆژیہ تیپہری کہ موقتہدا سہدر دای بہ رکابہرہکانی لہ "چارچوہی ہاوتاہہنگی شیعہ"، تا ئوان حکومہتی زۆرینہ پیک بہینن، بہلام دانوستاندنہ نیوخویبہکانی شیعہ ہیشتا بہبی رووگہیہکی روون ہەر لہناو باز نہیہکی بۆشدا دین و دەچن. لہو ماوہیہدا لایہنہ شیعہکان ہەر سہرقالی دیداری نیوخوی خۆیان بوون و سہدریش چووہ خەلۆہت و رۆژووہکی سیاسی "مریہم" ییہوہ. ہەندیک لہو دەستپیشخہرییانہشی لہ چوارچوہکە و لہ عەممار حەکیمەوہ خزانہروو لہ جیگای خۆیاندا کپ بوونہوہ.

نزيكى دوو ههفته به سهر ئه واده 40 رۇڤيه تىپهري كه موقتدا سهدر داى به ركابه ركهانى له "چوارچىوهى هاوئاھهنگى شيعه"، تا ئهوان حكومهتى زورىنه پىك بهينن، به لام دانوستاندنه نىوخۇييه كانى شيعه هيشتا بهى رووگه بهكى روون ههر له ناو بازته بهكى بۇشدا دىن و دهچن. له و ماوه يه دا لايه نه شيعه كان ههر سهرقالى ديدارى نىوخۇيى خۇيان بوون و سهدريش چوهه خه لوته و رۇڤويهكى سياسى "مريهم" بيهوه. هه ندىك له و دهستپيشخه ريبانه شى له چوارچىوهكه و له عه ممار كه كيمه وه خرانه پوو له جيگاي خۇياندا كپ بوونهوه.

مۆلت دانكهى سهدر كهوته ره مەزانه وه كه وه رزى ميواندارى شهوان و به ربانگ و ده ركه وتنه له پرۇگرامه ته له فزيونيه جوربه جوربه كانه. له م ماوه يه شدا كه سى به كه مى زۇربهى هيژه شيعه كان ده ركه وتن و ديداريان هه بوو، به لام له تىكراي ديمانه دريژه كانياندا هيچ ديدىكى سياسى نوي و چاره سهر و پيشنيارىكى جياوازيان نه خسته پوو بۇ كردنه وهى بنه ستنى سياسى، له كاتىكدا ئه وه سهوت مانگه هه لىزاردن كراوه سن مانگيشه په رله مان بى كار و بى نركه و تىچوونى بودجه و خه رجيه كانيشى له و ماوه يه دا 57 مليار دينار بووه.

له سهروبه ندى سالىداى 9ى نيساندا، ماليكى و سهر كرده كانى حيزى دهعه له سهر نوپكر دنه وهى پۇستىكى 10 سال بهر له ئىستاي ميدياكارىكى عىراقى (سالح حه مدانى) هه رايه كى گه وره يان دروست كرد. پۇسته كه ره خنه له مه راسيمى سالىداه كانى له سىداره داني محه ممه د باقر سهدر و ئامينه (بنت الهدى) ي خوشكى ده گرپت له كاتىكدا خه لكى هه زارى شيعه له سهر زبله كان خۇيان ده زىنن. به هوى ئه م هه رايه ي ماليكيشه وه تۇرى ميدياى فهرمى ناچار بوو گرپه ستنى ميدياكاره كهى ئه لعىراقيه (پيشكه شكارى به رنامه) هه لىبوه شىنننه وه، ئه مەش وه ك هه ولئىكى ماليكى ته ماشا كرا بۇ جوولاندنى سهدر يان موجه له كردنى بنه مال كهى پاش ئه وهى به ربهى چوارچىوهى هاوئاھهنگى كانديبوونى جه عفه ر سهدريان بۇ سه رۇكا به تى وه زيران به پاساوى جوراوجور په كخست، به لام بنه مال له به چاك و خراپ هيچيان له سهر ئه م هه لايه نه كوت و چه ند رۇڤىك پاش ئه وه، له نامه به كى تا به تدا بۇ كه سا به تيه كى عىراقى، جه عفه ر سهدر داواى لىبوردى ميدياكاره كهى به زىر لىوه وه قبوول كرد و به مەش، كۇتايى به كه يسه كه هات كه خرايه قالى بىزىزى كردن به پياوه ئايينيه قوربانيدره كان.

له خه لوته كه يدا سهدر زياتر خۇي به كلايى كردوه ته وه بۇ رىنمايى ئايينى و مه زه بهى شوپنكه وته كانى، له و نىوانه شدا به توندى به گز هه ندىك له شوپنكه وته كانى (سورخى) دا چوه وه وه كه پيشتر خوڤندكارى باوكى بووه و ئىستا خۇي به مه رجه عىكى سه ربه خۇ ده زاننيت. هاننه ده نكيشى به پاساوى ئه وه به يه كىك له گوتار بىژه كانى (سورخى) له بابل "داواى رووخاندنى هه ندىك له مه زاره كانى شيعه ي كردوه" و له سهر ئه مەش لايه نگره كانى سهدر چوه ونه سهر ئه و حوسه ينيه بهى كه گوتاره كهى تىدا خوڤنراوه ته وه، جگه له وه ش سهدر خۇي بيه رى كرد له وانى ئه و به ئىمام (محه ممه دى مه هدى) ده زانن و پاش به نه فرته كردنيان داواى سزادان و لىپىچينه وهى لىكردن. ههر له په نا ئه مانه شدا "به په له" داواى ده ركردنى ياساى تاوانبار كردنى بانگه شه به عسيه كانى كرد. ئه مەش پاش ئه وهى گرت به يه كى شيدويى بلاو بوو به وه كه كه سىك به بوئنه يادى دامه زراندنى به عسه وه (7ى نيسان) له سهر جاده به كى گشتى كه ده گوتريت گه رپه كىكى باكوورى به غدايه، به ئاشكرا چوكليت به سهر رىبواراندا ده به خشيته وه.

خۇ خوار دنه وه و بنه ستنى مالى شيعه له كاتىكدا به رپوه ده چىت كه عه لى سيستانى مه رجه عى بالاي شيعه ش له بىده نكى و كه نار گىريه كى قوولدايه. سه كو و مالىپه ره فهرميه كانى مه رجه عيه ت ته نانه ت له رباره ي ره مەزانيش هيچ په يامىكى نوڤيان لا نيه و ناچار له ئه رشيف، فه توا كونه كان دووباره ده كه نه وه. به كىك له برىكاره كانى سيستانيش (ئه حمه د سافى) شوپنكه وته كانى مه رجه عى بالاي له گه رانه وهى گوتارى هه ينى كه ربه لا بيه يوا كرد كه به شى دووه مى گوتاره كه گوزارشت له هه لوپستى مه رجه عيه تى نه جه ف ده كات و له سهر ده مى كه ره نىنى كۇرۇناوه وه ستاوه (نازارى 2020). له باره ي پاساوى ئه مەش، برىكاره كهى مه رجه ع باسى له وه كردوه كه ئه گه ر نامۇزگارى و رىنمايى نه چىته بوارى جيه جىكردنه وه سوودى نيه، به هوى ئه وه شى زور له لايه نه كان پابه ندى رىنماييه كانى سيستانى نين، گوتاره كان تا كاتىكى ناديار راگىراون !

گه پيشتنه بنه ستنى ئه گه رى پىكه اتنى ناوخۇيى شيعه له ره مەزاندان ده رگاي بۇ جموچول به ئاراسته ي پىكه اته كانى تر كردوه ته وه، له و ماوه به چوارچىوهى هاوئاھهنگى له گه ل په كىتى و بالى جيا بوونه وهى عه زمى سووننه زياتر چوه ونه ته ناو ورده كارى و نزيك بوونه وه. به

گهرمىش باسى سهردانىكى چاوه پوانكراوى چوارچىوهى شىعى هه يه بو هه ولير له رۇژانى داهاتوو، به لام جموجوله كانى شىعه به گهرمى زياتر له سهر پىكهاتهى سوننه ن كه پىگهى وه ستانيان زور بنه و نيه و زياتر له پىگهى وه ستانى شىعه و كورد شلوق و فشهلتره، يه كىك له سياسىيه كانيشيان (قاسم فه هداوى) ئه وهى دركاند كه "حكومت مهرجه عيه تى سوننه يه، ههر لايه نىك حكومت پىك به ينىت ئىمه ده چينه لاي ئه وه".

تا دىت گومانه كانيش زياتر ده بن له سهر ئه وهى گوڭاوه كتوپره كانى ناو شه قامى سوننه به كارىگه رى هيزه شىعه كانى چوارچىوهى هاوئا هه نكىن، له و نىوانه شدا گوشاره كان بو سهر پروگرامه كانى كه نالى UTV زياتر بوون كه هى سهرمه دى خه مىس خه نجه ره. جگه له وهش نيشانهى پرسىارى زور هه ن له بارهى كات و ئامانجى پشت ئازاد كردنى رافىع عىساوى سهر كردهى سوننهى فه للو جه يى له چه ند رۇژى رابردوو دا. ناوبرا و كه چه ندين دۇسيه ي رو به پروو كرابوو يه وه، پاش ئازاد كردنى "به كه فاله ت" وه ك جه مسهرىكى سياسى به هيز و ناسرا و ده ركه وت كه ئه گه ر هه به له سهر حىسابى دره وشانه وهى ئه ستىره ي خه مىس خه نجه ر و محممه د هلبوسى بىت كه دوو جه مسهرى هاوپه يمانىيه زورىنه كهى سهر دن. ههر له و نىوانه شدا شىعه كان له ئه نبار دژبه رىكى نه وعىيان بو هلبوسى دروست كردوو ه؛ (ستام ئه بو ريشه) كه له بنه ماله يه كى ناسراوى قوربانىده ره له دژى ئه لقاعىده و ئىستا له شه رىكى ده سته و يه خه دان. قسه و باسش هه يه كه له رۇژانى داهاتوو دا ئه و ركابه رانه زياتر قىت بكرىنه وه جا چى به ئاسانكارىيه فه زاييه كان بىت بو ئه وانه ي فه رمانى گرتنيان هه يه، يان به هينانه پيشه وهى سياسىيه كانى وه ك مه شه دانى بىت. هه موو ئه مه ش له كاتىكدابه كه دادگايه كى به غدا له سهر كه يسىكى هه شت سال بهر له ئىستادا و له سهر ده مى شه رى داعشدا، ئه سيل نوجىفىى كه له سهر نفوزى ئه نكه ره له عىراق هه ژماره، به حه وت سال زىندانى حوكم دا به پاساوى ئه وهى كه "به ده ر له رىنمايىيه كانى بودجه پارهى بو حه شدى وه ته نى خه رچ كردوو ه!"

*ياسين ته ها، شاره زاي كاروبارى عىراقه و ئه م وتاره ي به تايه ت بو ناوه ندى ليكولينه وهى رووداو نووسيوه.